

nomiei eroilor, aceea a straniului lor caracter, determinat de specificitatea mediului dur în care mocanii își duc existența. Prin această unilaterală viziune, drama lui Mihai Ciorogariu, a Veronei și a lui Vasile Poalelungi ne-a apărut schematică; intensitatea tragică, exterioară, iar conturul social al conflictului, deplasat (actul I) și pe alocuri escamotat (actul III).

Cei trei interpreți principali au orientat personajele pe linia unui tragism primitiv și zgomotos, dând mai multă prioritate gesturilor exagerate și stridențelor vocale decît fondului uman al eroilor, bintuiți de întrebări cruciale pentru viață. De aceea, Ion Buleandru a dovedit prin continua agitație pe scenă că a surprins în Mihai Ciorogariu numai profilul cinic al brutei obsedate de odioasa răzbunare erotică, dar nu și declinul de conștiință, de morală, al lașului care se afundă în mocirla ciștigului (în special în scenele cu Verona); actorul a gradat însă cu meticulozitate evoluția dușmăniei lui Ciorogariu față de noua organizare socială, de care se înstrăinează treptat ajungînd un „lup singuratic”. De aceea, Liliana Rusu n-a realizat frumusețea tragică a Veronei oscilînd între integritatea morală a soției, pe de o parte, și dirzenia omului nou, pe de alta; totuși, actrița a adus în scenă puritatea unui suflet pasionat

și iubitor de dreptate (actele I și II), deși n-a realizat cu succes pe Verona ultimului act, femeia dirză care știe ce vrea și ce are de făcut; de aceea, Vasile Hașieganu i-a conferit bunului și cinstului Vasile Poalelungi o rigiditate statuară și nimic mai mult.

Cînd însă actorii s-au aplecat cu atenție asupra semnificațiilor adînci ale textului, am întîlnit creații meritorii chiar dacă e vorba de roluri de mai mică importanță. Așa se explică claritatea cu care a conturat Ion Veste mentalitatea mistică generatoare a reacțiilor lui Moș Dumitru în fața vieții, dar și amarul adunat de veacuri, care mocnește arareori dar sigur, împotriva inumanității fiului său; așa se explică profilul tragic realizat de Kitty Stroescu în muta Ioana, cu sensibilitate și economie de mijloace; sau pregnantă prezență a Mătușii, căreia Coca Ștefănescu, în evoluția ei din actul I, i-a dezvăluit adîncile rădăcini ale urii de clasă, prin falsul orgoliu afișat și perfidia cu care a declanșat acțiunea dramatică ulterioară.

S-ar mai cuveni pomenite unele suspensii și discursivități în evoluția faptelor dramatice, în ritmul spectacolului, sau greutatea cu care a fost rostită scenic frumoasa limbă a eroilor piesei.

Valentin Negrea
Emil Riman

RĂMĂȘITE NATURALISTE

Teatrul de Stat din Birlad: *Noaptea tăcerii* de T. Bușecan

Tălmăcirea scenică acordată de regizorul Cristian Nacu și colectivul de actori al Teatrului de Stat din Birlad, piesei lui Teofil Bușecan, *Noaptea tăcerii*, pune pe prim-plan problema valențelor realiste ale unui spectacol cu o piesă contemporană. Sarcina principală a realizatorilor în prezentarea piesei lui Bușecan era, pe de o parte, sudarea dramei psihologice, personale, a lui Grigore Cristea cu fundalul evenimentelor sociale (colectivizarea satului), prin interferența lor evolutivă, iar pe de altă parte, estomparea (foarte posibilă!) a lacunelor de construcție dramatică și a schematismului unor personaje ca Valer, Veronica și Vincențiu.

În spectacolul prezentat în cadrul Festivalului, nu numai că cele două coordonate ale acțiunii au apărut ostentativ desprinse

și dramatic independente, dar mai ales viziunea regizorală de ansamblu ne-a oferit surpriza readucerii pe scenă a unei maniere desuete de interpretare a unui text, văzut printr-o prismă de fals pitoresc, de totală lipsă de transfigurare artistică a ideilor piesei, a mesajului ei mobilizator. Primitivismul cu care regizorul Cristian Nacu a desprins psihologia țărânului, problematica vieții satului de azi și-au găsit împlinirea și în linia naivă, formală, a scenografiei (Gheorghe Matei), dar — în special — în stilul interpretativ al actorilor, stil care adeseori a frizat naturalismul (scenele Valer-Veronica, actul II; Boldur-Cristea, actul I); cu tot efortul depus de artistul emerit Laurențiu Mărgineanu (Grigore Cristea) de a se detașa de stilul de joc al ansamblului, impresia de amato-

Scenă din actul I

rism, de învechit și depășit, a reieșit cu claritate. Ceilalți actori, dintre care încercăm să reținem pe Alexandru Mereuță (Moarcăș) și Emil Birlădeanu (Moș Iov), s-au străduit și au reușit să debiteze textul, rar, ca la o primă lectură, ori au ocupat spațiul scenic cu o oarecare obligație profesională, justificind prezența lor doar prin intrări și ieșiri necontrolate, sau prin consumarea unei mari cantități de țigări.

Să mai amintim chipul ridicol în care s-a achițat figurația de sarcină? Sau vădita lipsă de preocupare a regizorului pentru ritmul spectacolului, a cărui enervantă monotonie a fost întreruptă din când în când de agitația nejustificată a actorilor

sau de chiuiturile vesele ale horei, ce se întrecea cu prea bogata ilustrație muzicală a difuzorului, care, pasămite, voia să sublinieze atmosfera?

De ce același colectiv de actori a reușit în aceeași zi în regia lui Aurel Cerbu să dea un memorabil spectacol patriotic cu *Ecaterina Teodorescu*?

De ce tov. Cerbu, în dubla sa calitate de regizor și director al teatrului, nu a contribuit la îndepărtarea lipsurilor din spectacolul cu *Noaptea tăcerii*? Pentru colectivul Teatrului de Stat din Birlad eșecul acesta trebuie să fie un prilej de adâncă analiză a muncii sale viitoare.

E. R.

RAPORTUL JUST ÎNTRE PERSONAJE CLARIFICĂ MESAJUL

Teatrul de Stat din Ploiești: *Zburați pescărușilor!* de V. Iosif

Piesa *Zburați pescărușilor!* de Vasile Iosif redă aspecte din viața nouă a unui sat dobrogean. Problema egalității femeii cu bărbatul, corolar al vremurilor noi ce le trăim, este de actualitate, iar piesa lui V. Iosif dezbătând-o își capătă prin aceasta un prim motiv de interes. Ceea ce însă valorifică și lărgeste cadrul tematic în care se desfășoară piesa lui, este transpu-

nerea poetică a mesajului de către autor. Simbolul pescărușului, cărui nu-i priește locul închis și care se avintă în largă zare, este insistent urmărit de-a lungul desfășurării conflictului și precizează mișcător îndemnul la curaj și avânt în muncă, la îndrăzneală creatoare și perseverență. De aceea în economia piesei, autorul dă cea mai mare greutate personajului Maria